OPONENTSKÝ POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Autor práce: Lukáš Vlček
Název práce: Retence vody organozemí

Bakalářská práce Lukáše Vlčka zpracovává zajímavé téma retenčních schopností organozemí, stojící na pomezí problematiky pedologické a hydrologické. Práce je rozdělena na dvě základní části, rešerši a vlastní výzkum. V rešeršní části se autor zaměřuje na obecný popis rašeliny a problematiku půdní vody. V experimentální části uvádí charakteristiku zájmového území a výsledky pedologického průzkumu.

Zásadním problémem práce je celá její koncepce. Autor zaměřuje svou pozornost v první části rešerše výhradně na rašelinu – tedy historii výzkumu a typologické dělení. Kapitola o půdní vodě, kterou autor považuje za zásadní, je neopak zcela obecná a k rašelině jako takové se vůbec nevztahuje, a to ani zmíněním řady souvislostí, které by jistě v tomto případě mohly být připomenuty. O retenčních schopnostech organozemí se tak v podstatě mnoho nedozvídáme. Je také možné, že se autor nakonec rozhodl psát práci o retenci obecně, potom ovšem není nutno popsat téměř dvacet stran o dělení rašelinišť.

V rešerši je nutno ocenit snahu o konfrontaci názorů řady odborníků a objasnění historických kořenů výzkumu rašeliny. Podle mého názoru je však až příliš velká pozornost věnována nejrůznějším dělením a klasifikacím a málo se hovoří o vlastnostech rašeliny, které jsou ve vztahu k retenci zásadní. Dále bych předpokládala, že v práci, která je svou podstatou rešeršní, bude autor pracovat s aktuálními vědeckými poznatky. Založit jednu ze zásadních kapitol (3.3) výhradně na publikacích z let 1924, 1947 a 1956 považuji za poněkud odvážné. Aktuálnost vůbec není silnou stránkou práce, to platí i ve vztahu k používané terminologii, zejména pedologické.

Samotný pedologický průzkum lze chápat jako přípravu pro další práci a nelze od něj tedy očekávat žádné zásadní výsledky. Po koncepční stránce k němu nemám výhrady.

V kapitolách diskuze a závěr autor srovnává vyhodnocení svého průzkumu s poznatky z literatury, což je jistě správné, ovšem vzhledem k nízkému počtu sledovaných profilů nelze považovat autorovy výsledky za příliš průkazné (to je ovšem k přípravnému charakteru průzkumu pochopitelné). Dle mého názoru by bylo vhodnější diskutovat zásadní směry ve výzkumu organozemí a zřetelněji nastínit možnosti pokračování práce.

Formálně je práce v pořádku, poukázala bych pouze na problematické uvádění citací, konkrétně v kapitole 5. Autor shrnuje všechnu použitou literaturu na začátku kapitoly a v textu už na ní neodkazuje, není tedy možné dohledat, ke které publikaci se konkrétní informace vztahuje.

Grafické zpracování je odpovídající, bohužel s výjimkou nákresů sledovaných půdních profilů. Pokud se autor rozhodne vyvést obrázky v ručním provedení, mělo by být precizní, což zde rozhodně neplatí.

Práce s odborným jazykem činí autorovi poměrně značné problémy. Tento nedostatek bohužel text, kterému jinak nelze upřít značný informační potenciál, poněkud znehodnocuje.

Dále si dovolím úvést několik konkrétních připomínek a dotazů.
- rešeršní část

- Název práce Retence vody organozemí nedává příliš dobrý smysl. Vhodnější by bylo např. Retenční potenciál (popř. vlastnosti) organozemí nebo nejlépe zcela jiný název výstižněji popisující obsah práce.

- Běžně zaměňujete pojmy organozem a rašelina. Domníváte se, že jsou zcela shodné?
- V celé práci není zmíněno zařazení organozemí v aktuálním klasifikačním systému půd . Jste seznámen s existencí Taxonomického klasifikačního systému půd ČR z roku 2001, který je dnes všeobecně používán a kde je organozem vydělena jako samostaný půdní typ s několika subtypy?

- výzkumná část
  - V kapitole Půdy NP Šumava jsou uvedeny jak v mapě, tak v textu, staré názvy půdních typů.
  - Proč uvádíte, že výzkum probíhal na třech výzkumných povodích, když jsou výsledky dostupné pouze z profilu Rokytka? Jaký výzkum tedy probíhal na ostatních profilech? Na základě čeho byly vybrány právě tyto výzkumné plochy?
  - Nesouhlasím s označením půdní profil pro místa vývratů či stanovišť, která byla popsána pouze na základě vegetace.
  - Rozbor profilů: profil 1 – skutečně se horizont E nachází pod horizontem Bvs? Profil 8: co znamená označení Th? Jedná se opravdu o humolitový horizont?

- diskuze
  - Uvádíte, že „vytvořené katény dokazují změnu půd s nadmořskou výškou". Jak přesně dokazuje katéna č. 1 změnu půd s nadmořskou výškou, když: profil 1 – podzol, profil 2- stagnoglej, profil 3- půda není popsána – zřejmě organozem, profil 4 – půda není popsána , profil 5 – podzol?

Vzhledem k četným připomínkám je nutno uvést, že problematika retenčních vlastností organozemí je dosti složitá. Autorovi nelze upřít snahu o objektivní práci s literaturou a interpretaci vlastního průzkumu. Výsledek je ovšem vinou nepříliš vytříbeného odborného jazyka a nevyváženosti jednotlivých částí textu méně přesvědčivý, než by mohl být. Přesto se domnívám, že práce splňuje požadavky kladené na tento typ textu a doporučuji ji přijmout k obhajobě.

V Praze 9.9.2008

Tereza Zádorová